

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพพนักงานให้การดูแล
(Nurses' aides/ Care givers)

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพพนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 3/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers) หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการสุขภาพ

ที่มีการเรียกตำแหน่งในสถานบริการต่างๆของภาคีรัฐภาคเอกชนที่มีหน้าที่อำนวยความสะดวกและสนับสนุนพยาบาลวิชาชีพในการดูแลรักษาและฟื้นฟูสภาพ

โดยดูแลผู้ป่วยที่มีอาการคงที่และไม่รุนแรง ช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง และสามารถสื่อสารบอกความต้องการได้ทั้งนี้กระทำภายใต้การควบคุมดูแลของพยาบาลวิชาชีพ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ การทบทวนหน่วยสมรรถนะ และระดับคุณวุฒิวิชาชีพ

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 3/2566

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาบริการสุขภาพบุคคล

อาชีพพนักงานให้การดูแล ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10303	ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย
10304	ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน
10305	ช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม
10601	ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการทำหัตถการ
10702	ดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาบริการสุขภาพบุคคล อาชีพพนักงานให้การดูแล ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย

สามารถช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน ทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม

และการทำหัตถการต่างๆ สามารถดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล รวมทั้งดูแลผู้รับบริการตามหลักจริยธรรม และพฤติกรรมบริการที่เหมาะสม

ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
2. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่มีประวัติการกระทำผิดที่เป็นอันตรายต่อผู้ป่วยและบุคคลรอบข้าง รวมถึงไม่ละเมิดสิทธิผู้ป่วย
3. ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ และการดูแลเด็ก จากหน่วยงานภาครัฐ หรือ โรงเรียนที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ ไม่น้อยกว่า 840 ชั่วโมง และมีประสบการณ์ในงานพนักงานให้การดูแล (Nurses' aides) ไม่น้อยกว่า 1 ปี มีหนังสือรับรองจากสถานพยาบาล ภาครัฐ และเอกชนที่ได้ปฏิบัติงาน หรือ
4. ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรพนักงานให้การดูแล (Certificate Program for Nurses' aides/ Caregivers) ที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล
5. กรณียังไม่เคยได้รับการรับรองคุณวุฒิระดับ 3 จะต้องสอบทุกหน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิระดับ 3 จำนวน 7 หน่วยสมรรถนะ ได้แก่ 10101 10201 10301 10302 10401 10501 10701
6. กรณีเป็นผู้ที่เคยได้รับการรับรองคุณวุฒิระดับ 3 จะสอบเฉพาะหน่วยสมรรถนะของคุณวุฒิระดับ 4 จำนวน 5 หน่วยสมรรถนะ ได้แก่ 10303 10304 10305 10601 และ 10702

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10303 ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย
- 10304 ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน
- 10305 ช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการทำความสะดวกสบายร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม
- 10601 ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการทำหัตถการ
- 10702 ดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 02/06/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาศักยภาพพนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers) ให้มีความรู้และทักษะที่มีมาตรฐานสามารถทัดเทียมได้ในระดับสากล	10	ปฏิบัติงานช่วยงานพยาบาลวิชาชีพอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	103	สนับสนุนช่วยการดูแลรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยและการทำความสะอาดผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม โดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
			106	สนับสนุนช่วยงานด้านการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ และการทำหัตถการชนิดต่าง ๆ
			107	ปฏิบัติการดูแลผู้รับบริการอย่างมีจริยธรรม และดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 02/06/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
103	สนับสนุนช่วยการดูแลรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยและการทำความสะอาดผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมโดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	10303	ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย	10303.01	พาผู้ป่วยไปเดินออกกำลังกายภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล
				10303.02	ช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อของผู้ป่วยภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล
		10304	ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน	10304.01	ช่วยเตรียมและส่งอุปกรณ์ให้พยาบาลวิชาชีพในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น (Basic life support)
				10304.02	ช่วยผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉินโดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล
		10305	ช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการทำความสะดวกสบายร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม	10305.01	ช่วยทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมโดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
				10305.02	ทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม
106	สนับสนุนช่วยงานด้านการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ และการทำหัตถการชนิดต่าง ๆ	10601	ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการทำหัตถการ	10601.01	จัดเตรียมชุด เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำหัตถการ
				10601.02	จัดทำผู้รับบริการให้ถูกต้องตรงกับการทำหัตถการแต่ละชนิด และจัดแสงไฟให้ตรงกับตำแหน่งที่ทำหัตถการ
107	ปฏิบัติการดูแลผู้รับบริการอย่างมีจริยธรรม และดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล	10702	ดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล	10702.01	ประเมินความต้องการด้าน จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้รับบริการภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล
				10702.02	จัด/ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างด้านจิตสังคมภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล
				10702.03	จัดการความเครียดและดูแลอารมณ์ และจิตใจของตนเองให้เหมาะสม

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10303
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย
3. ทบทวนครั้งที่ 3 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

5321 ผู้ช่วยเหลือคนไข้

5321 เจ้าหน้าที่ช่วยดูแลผู้ป่วย

5321 เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลคลินิก หรือบ้านพักคนชรา

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพร่างกายของผู้ป่วย โดยการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยได้ออกกำลังกายและได้รับการนวดเพื่อการผ่อนคลายอย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกายผู้ป่วยตามขอบเขตและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10303.01 พาผู้ป่วยไปเดินออกกำลังกาย ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	1. มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการเดินการออกกำลังกายให้ผู้ป่วย 2. ประเมินสภาพความพร้อมเบื้องต้นของผู้ป่วยในเรื่องการลุกนั่งและเดิน ซึ่งจะเกิดอันตรายกับผู้ป่วย 3. ช่วยเตรียมอุปกรณ์ในการเดิน 4. สำรวจพื้นทางเดิน ป้องกันการเกิดการลื่นและการสะดุดล้ม 5. พาผู้ป่วยไปเดินออกกำลังกายทั้งไปและกลับได้อย่างปลอดภัย 6. ช่วยผู้ป่วยขึ้นเตียงได้อย่างปลอดภัย 7. รายงานให้พยาบาลวิชาชีพทราบ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
10303.02 ช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อของผู้ป่วย ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	1. มีความรู้ที่ถูกต้องเรื่องการบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อของผู้ป่วย 2. ช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อของผู้ป่วยภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. เตรียมผู้ป่วยด้วยการสังเกตและสอบถามความพร้อมของผู้ป่วยได้
2. จัดสิ่งแวดล้อมให้พร้อมได้
3. ปฏิบัติขั้นตอนการพุงผู้ป่วยจากเตียงลงนั่งเก้าอี้เพื่อการฟื้นฟูได้ถูกต้องและปลอดภัย
4. การช่วยเหลือผู้ป่วยในการออกกำลังกายได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของผู้ป่วย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความหมายของการออกกำลังกาย
2. วัตถุประสงค์ในการพุงผู้ป่วยเดินออกกำลังกาย
3. หลักการพุงผู้ป่วยเดินออกกำลังกาย
4. ประเมินสภาวะการเจ็บป่วยก่อนพุงผู้ป่วยลุกนั่งและเดิน
5. ช่วยเตรียมอุปกรณ์ช่วยเดินได้
6. ลักษณะพื้นที่ปลอดภัยในการพุงผู้ป่วยเดินออกกำลังกาย
7. วิธีพุงผู้ป่วยเดินออกกำลังกายที่ถูกต้อง
8. ลักษณะผู้ป่วยที่สามารถพุงไปเดินออกกำลังกายได้
9. การเตรียมตัวผู้ป่วยก่อนไปเดินออกกำลังกาย
10. รายงานผลการพุงผู้ป่วยไปเดินออกกำลังกายได้
11. วัตถุประสงค์การช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อ ของผู้ป่วย
12. หลักการบริหารร่างกายเพื่อช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อ ของผู้ป่วย
13. ปฏิบัติตามขั้นตอนการช่วยบริหารร่างกาย ข้อ และกล้ามเนื้อของผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินการปฏิบัติงานจริงที่ต้องการของผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบบันทึกการจากการสังเกตและเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่างๆ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ข้อเขียน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การปฏิบัติงานภายในขอบเขตดังนี้

ประเมินสภาพความพร้อมเบื้องต้นของผู้ป่วยในเรื่องการลุกนั่งและเดิน ซึ่งจะเกิดอันตรายกับผู้ป่วย อันตรายในที่นี้หมายถึง อุบัติเหตุ หน้ามืด เป็นลม ในขณะที่ลุกนั่งและเดินได้

ช่วยเตรียมอุปกรณ์ในการเดิน เช่น วอล์คเกอร์ ไม่เท้า เป็นต้น

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การส่งเสริมการออกกำลังกายให้ผู้ป่วย หมายถึง การดูแลช่วยเหลือให้ผู้ป่วยได้รับการออกกำลังกายเพื่อป้องกันข้อยึดติดและเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10304
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน
3. ทบทวนครั้งที่ 3 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

5321 ผู้ช่วยเหลือคนไข้

5321 เจ้าหน้าที่ช่วยดูแลผู้ป่วย

5321 เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลคลินิก หรือบ้านพักคนชรา

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดเตรียมอุปกรณ์ และอำนวยความสะดวกให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการจัดการผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10304.01 ช่วยเตรียมและส่งอุปกรณ์ให้พยาบาลวิชาชีพในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น (Basic life support)	1. มีความรู้ที่ถูกต้องเรื่องการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น 2. ช่วยเตรียมอุปกรณ์ 3. ส่งเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
10304.02 ช่วยผู้ป่วยที่มีความต้องการความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉิน โดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	1. มีความรู้ที่ถูกต้องเรื่องการช่วยเหลือการช่วยฟื้นคืนชีพระดับพื้นฐาน (Basic life support) 2. อำนวยความสะดวกให้กับพยาบาลวิชาชีพในการช่วยเหลือผู้ป่วยตามที่ได้รับมอบหมาย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ขั้นตอนของการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานได้
2. ขั้นตอนการช่วยพยาบาลวิชาชีพในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้นได้

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. อุปกรณ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น
2. การช่วยเตรียมอุปกรณ์ทั่วไปตามที่ได้รับคำสั่งของพยาบาลวิชาชีพ
3. ความรู้เกี่ยวกับ การช่วยส่งเครื่องมือทั่วไปที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้นตามที่ได้รับคำสั่งของพยาบาลวิชาชีพ
4. ความหมาย วัตถุประสงค์และขั้นตอนของการช่วยเหลือการช่วยฟื้นคืนชีพระดับพื้นฐาน
5. การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้กับพยาบาลวิชาชีพในการช่วยเหลือผู้ป่วย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ได้รับประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินการปฏิบัติงานจริงที่ต้องการของผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบบันทึกการจากการสังเกตและเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่างๆ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ข้อเขียน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การปฏิบัติงานภายในขอบเขตดังนี้

อำนวยความสะดวกให้กับพยาบาลวิชาชีพในการช่วยเหลือผู้ป่วยตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น อำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานช่วยจัดสถานที่ให้พร้อมในการช่วยเหลือ เป็นต้น

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นต้น (Basic life support) หมายถึง การช่วยเหลือขั้นต้นให้ผู้ป่วยฉุกเฉินรอดชีวิต/ลดความพิการและอันตรายต่างๆ โดยผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10305
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ช่วยเหลือพยาบาลวิชาชีพในการทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม
3. ทบทวนครั้งที่ 3 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

5321 ผู้ช่วยเหลือคนไข้

5321 เจ้าหน้าที่ช่วยดูแลผู้ป่วย

5321 เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลคลินิก หรือบ้านพักคนชรา

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ช่วยทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมโดยกระทําร่วมกับพยาบาลวิชาชีพ รวมทั้งจัดเก็บและทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้กับผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมให้เรียบร้อยภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10305.01 ช่วยทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมโดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย	1. มีความรู้ที่ถูกต้องเรื่องการทำมาสะอาดร่างกายผู้ป่วยถึงแก่กรรม 2. ช่วยเตรียมอุปกรณ์ในการทำมาสะอาดร่างกายของผู้ป่วยถึงแก่กรรม 3. ปิดม่านหรือประตู 4. ช่วยการทำมาสะอาดร่างกายของผู้ป่วยถึงแก่กรรมโดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล 5. แต่งตัวให้ผู้ป่วยถึงแก่กรรมตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล 6. ช่วยพยาบาลวิชาชีพผู้กั้ตรประจำตัวและใบมรณะที่ข้อมือ	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์
10305.02 ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม	1. มีความรู้ที่ถูกต้องเรื่อง การจัดเก็บและการทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม 2. ถ้างอุปกรณ์ เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรมให้สะอาด 3. เก็บอุปกรณ์ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย
2. การทำความสะอาดและอุปกรณ์ เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม
3. วิธีการช่วยพยาบาลวิชาชีพในการผูกบัตรประจำตัวที่ข้อมือผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรมได้

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. วัตถุประสงค์ของการทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยถึงแก่กรรม
2. วิธีทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยถึงแก่กรรม
3. การช่วยเตรียมอุปกรณ์ในการทำความสะอาดร่างกายของผู้ป่วยถึงแก่กรรม
4. วิธีการปิดม่านหรือประตู
5. วิธีการช่วยทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยถึงแก่กรรม
6. การแต่งตัวให้ผู้ป่วยถึงแก่กรรมตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
7. การช่วยผูกบัตรและใบมรณะบัตรที่ข้อมือผู้ป่วย
8. การจัดเก็บและการทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม
9. วิธีการทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม
10. วิธีการเก็บอุปกรณ์เครื่องใช้

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ได้รับ การประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินการปฏิบัติงานจริงที่ต้องการของผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบบันทึกรายการจากการสังเกตและเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานต่างๆ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ข้อเขียน

15. ขอบเขต (Range Statement)

การปฏิบัติงานภายในขอบเขตดังนี้

ช่วยการทำความสะอาดร่างกายของผู้ป่วยถึงแก่กรรม โดยปิดตา ปิดปาก ปลดสายยางหรือเครื่องช่วยต่างๆ ออกจากตัวผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม หลังจากทำความสะอาดแล้วใช้สาลีและก๊อสอุดตามรูเปิดใหญ่เช่น ทวารหนัก ช่องคลอด แล้วใช้พลาสติกแผ่นใหญ่ปิดให้แน่น ใช้สาลีอุดรูจมูก และรูหูด้วย

โดยปฏิบัติร่วมกับผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

แต่งตัวให้ผู้ป่วยถึงแก่กรรมตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลและหิวม ทาแป้ง ห่มผ้าให้เรียบร้อยโดยให้เหมาะสมกับศาสนาของผู้ป่วย

ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องใช้ของผู้ป่วยถึงแก่กรรม ได้แก่ อุปกรณ์ เครื่องใช้ที่เป็นส่วนรวม ประกอบด้วย แก้วน้ำ เทียนน้ำ ขามรูปไต เสาควนน้ำเกลือ ปรอท เป็นต้น

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การทำความสะอาดร่างกายผู้ป่วยที่ถึงแก่กรรม หมายถึง การทำความสะอาดศพให้เรียบร้อยพร้อมที่จะจำหน่ายผู้ป่วยหรือส่งต่อญาติในการทำพิธีต่างๆ ได้ โดยเป็นผู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรม

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ผู้ในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10601
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการทำหัตถการ
3. ทบทวนครั้งที่ 3 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

5321 ผู้ช่วยเหลือคนไข้

5321 เจ้าหน้าที่ช่วยดูแลผู้ป่วย

5321 เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลคลินิก หรือบ้านพักคนชรา

5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ช่วยพยาบาลวิชาชีพในการจัดเตรียมชุดเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการทำหัตถการ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตามชนิดของหัตถการ รวมทั้งช่วยจัดหาผู้รับบริการให้ถูกต้องตรงกับการทำหัตถการแต่ละชนิด และจัดแสงไฟให้ตรงกับตำแหน่งที่ทำหัตถการ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10601.01 จัดเตรียมชุด เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำหัตถการ	1. มีความรู้ในเรื่องชุดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำหัตถการแต่ละชนิดให้ถูกต้องและครบถ้วน 2. เตรียมชุดเครื่องมืออุปกรณ์ให้พร้อมใช้	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน
10601.02 จัดทำผู้รับบริการให้ถูกต้องตรงกับการทำหัตถการแต่ละชนิด และจัดแสงไฟให้ตรงกับตำแหน่งที่ทำหัตถการ	1. ช่วยพยาบาลจัดทำผู้รับบริการให้ถูกต้องตรงตามชนิดของการทำหัตถการ 2. จัดแสงไฟให้ตรงกับตำแหน่งที่ทำหัตถการ 3. จัดส่งและ/หรือช่วยถือเครื่องมือในการทำหัตถการ 4. อยู่ร่วมดูแลผู้รับบริการตลอดระยะเวลาของการทำหัตถการ	การสัมภาษณ์ การสาธิตการปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- 1) การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือในการทำหัตถการแต่ละชนิด
- 2) การจัดทำของผู้รับบริการให้ถูกต้องตามชนิดของการทำหัตถการ
- 3) การช่วยจัดแสงไฟ หยิบส่งและช่วยถือเครื่องมือในการทำหัตถการ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- 1) ชุดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการทำหัตถการแต่ละชนิด
- 2) การจัดทำของผู้รับบริการในการทำหัตถการแต่ละชนิด
- 3) การจัดแสงไฟ การช่วยหยิบส่งและถือเครื่องมือในการทำหัตถการ
- 4) การมีความระมัดระวังในการร่วมดูแลผู้รับบริการตลอดระยะเวลาของการทำหัตถการ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับ เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสัมภาษณ์ทดสอบความรู้ และทักษะที่ควรปฏิบัติได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ได้รับประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ และการทำหัตถการ
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้และความเข้าใจของผู้เข้าทดสอบโดยใช้การสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

การปฏิบัติงานภายในขอบเขตดังนี้

1. การจัดเตรียมชุดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ในการทำหัตถการชนิดต่าง ๆ เช่น การสวนปัสสาวะ การทำแผล การให้อาหารทางสายยาง การเจาะเลือด การเจาะหลัง เป็นต้น

2. การจัดทำของผู้รับบริการในการทำหัตถการ เช่น การจัดทำในการสวนปัสสาวะ การจัดทำในการให้อาหารทางสายยาง การจัดทำในการเจาะหลัง เป็นต้น

3. การจัดแสงไฟให้ตรงกับตำแหน่งที่ทำหัตถการ

4. การจัดส่ง และ/หรือการช่วยถือชุดเครื่องมือ และอุปกรณ์ ในขณะที่ผู้รับบริการได้รับการทำหัตถการ

5. การร่วมดูแลผู้รับบริการตลอดระยะเวลาของการทำหัตถการ

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- 1) หัตถการในหน่วยสมรรถนะนี้ หมายถึง การช่วยพยาบาลในการเตรียมชุดเครื่องมือ และอุปกรณ์ จัดทำ และจัดแสงไฟ สำหรับการทำหัตถการชนิดต่างๆ ให้ผู้รับบริการ

2) ชุดเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำหัตถการ หมายถึง ชุดเครื่องมือที่ใช้ในการให้สารละลายทางหลอดเลือดดำ การสวนปัสสาวะ การทำแผล และการให้อาหารทางสายยาง เป็นต้น

3) การจัดทำของผู้รับบริการในการทำหัตถการ หมายถึง วิธีการจัดทำและเตรียมผู้รับบริการให้ถูกต้องเพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการทำหัตถการ

4) การช่วยจัดแสงไฟในการทำหัตถการ หมายถึง การส่องไฟ เพื่อให้มีแสงสว่างเพียงพอในตำแหน่งที่ทำหัตถการ

5) การหยิบส่ง ถืออุปกรณ์ เครื่องมือ หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลในขณะที่ทำหัตถการ

- 6) การอยู่ร่วมดูแลผู้รับบริการตลอดระยะเวลาของการทำหัตถการ หมายถึง การไม่ปล่อยให้ผู้รับบริการอยู่เพียงลำพังในระหว่างการทำหัตถการ เพื่อความปลอดภัย

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10702
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล
3. ทบทวนครั้งที่ 3 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

5321 พนักงานให้การดูแล (Nurses' aides/ Care givers)
 5321 ผู้ช่วยเหลือคนไข้
 5321 เจ้าหน้าที่ช่วยดูแลผู้ป่วย
 5321 เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยพยาบาลในโรงพยาบาลคลินิก หรือบ้านพักคนชรา
 5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ช่วยดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล โดยการประเมินความต้องการด้านอารมณ์ และจิตใจ ตลอดจนการให้กำลังใจ และการช่วยจัดกิจกรรมเสริมสร้างด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว รวมถึงการดูแลด้านอารมณ์ และจิตใจของผู้ดูแลเอง

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

N/A

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10702.01 ประเมินความต้องการด้าน จิตใจ อารมณ์ และสังคมของผู้รับบริการ ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	1. มีความรู้เรื่องแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์ ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และความเข้าใจตนเองเพื่อเข้าใจผู้อื่น 2. มีความรู้เรื่องความต้องการของมนุษย์ด้านจิตสังคมในช่วงวัยต่างๆ 3. สังเกตอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการ จากการแสดงพฤติกรรมและคำพูด 4. รับฟังผู้รับบริการด้วยความเข้าใจและซักถามข้อมูลเบื้องต้น 5. รายงานพยาบาล/แจ้งญาติเมื่อพบพฤติกรรมที่ผิดปกติ	การสัมภาษณ์ ข้อสอบข้อเขียน
10702.02 จัด/ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างด้านจิตสังคม ภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล	1. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการดูแลทางด้านจิตสังคม 2. มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้รับบริการกับผู้ดูแล 3. ช่วยจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างด้านจิตสังคมกับหน่วยงาน	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10702.03 จัดการความเครียดและดูแลอารมณ์ และจิตใจของตนเองให้เหมาะสม	1. เข้าใจความคิดและอารมณ์ของตนเอง 2. ประเมินสภาพจิตใจและอารมณ์ของตนเองได้ 3. หาวิธีผ่อนคลายด้านอารมณ์และจิตใจของตนเองอย่างเหมาะสม	ข้อสอบข้อเขียน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การสร้างสัมพันธภาพกับผู้รับบริการและผู้ดูแล
2. การช่วยประเมินด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและผู้ดูแล
3. การช่วยจัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพจิตของผู้รับบริการและผู้ดูแล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์ ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และความเข้าใจตนเอง
2. ความต้องการของมนุษย์ด้านจิตสังคมในช่วงวัยต่าง ๆ
3. ปัญหาด้านจิตสังคมที่พบบ่อยในช่วงวัยต่าง ๆ และผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง
4. หลักการดูแลทางด้านจิตสังคม
5. การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านจิตสังคมของผู้ดูแล

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับ

เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เอกสาร/หลักฐานรับรองการทำงาน
2. เอกสาร/หลักฐานการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
4. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสัมภาษณ์ทดสอบความรู้และทักษะที่ควรปฏิบัติได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่ได้รับประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินเอกสารหลักฐานที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลด้านจิตสังคมของผู้รับบริการและผู้ดูแล
2. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบสัมภาษณ์

15. ขอบเขต (Range Statement)

การปฏิบัติงานภายในขอบเขตดังนี้

- 1) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ เป็นทักษะที่ช่วยให้มีความสัมพันธ์ที่ดีและการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ครอบครัว และผู้ดูแล ได้แก่ การเอาใจใส่ ความเห็นอกเห็นใจ ความเอื้ออาทร ความยืดหยุ่นและการยอมรับในความคิดเห็นของผู้รับบริการ ครอบครัว และผู้ดูแล
- 2) ช่วยประเมินด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว ได้แก่ การรวบรวมข้อมูล การสังเกต และการซักถาม
- 3) ช่วยจัดกิจกรรมเสริมสร้างด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว ได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยเพิ่มความสามารถด้านการปรับตัวด้านอารมณ์และจิตใจ

สร้างเสริมความรู้สึกรักคุณค่าในตนเอง

(ก) คำแนะนำ

ปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ หมายถึง การแสดงออกถึงความพร้อมและความยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือ ด้วยการต้อนรับอย่างจริงใจ แสดงท่าทีที่เป็นมิตรและอบอุ่นใจและสื่อถึงความสนใจ ตั้งใจและใส่ใจที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างจริงใจ

2) การช่วยประเมินด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว หมายถึง การช่วยประเมินการแสดงออกด้านอารมณ์และจิตใจที่เป็นผลกระทบหรือได้รับการกระตุ้นให้แสดงออกด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว

3) การช่วยจัดกิจกรรมเสริมสร้างด้านอารมณ์และจิตใจของผู้รับบริการและครอบครัว หมายถึง กิจกรรมที่จัดให้ผู้รับบริการและครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถในการดูแลด้านอารมณ์และจิตใจ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ผู้ในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการสัมภาษณ์ความรู้และทักษะที่ควรต้องมีการปฏิบัติงาน